

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

1. Nauczanie wiedzy o społeczeństwie odbywa się na podstawie „*Programu nauczania ogólnej wiedzy o społeczeństwie dla szkoły podstawowej*” autorstwa Barbary Furman, zgodnie z obowiązującą podstawą programową.
2. Program realizowany jest w klasie 8 – 2 godz./tyg.
3. Przedmiotowy system oceniania z wiedzy o społeczeństwie ma na celu:
 - kształtowanie postaw i zachowań pożądanых społecznie i posługiwanie się nimi we własnych działaniach,
 - przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć,
 - motywowanie ucznia do dalszej pracy,
 - pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - dostarczenie rodzicom (opiekunom prawnym), także nauczycielom i dyrektorowi szkoły informacji o efektywności procesu nauczania i uczenia się, wkładzie pracy uczniów nad własnym rozwojem oraz o postępach uczniów w nauce,
 - umożliwienie nauczycielom ustawicznego doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
4. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach:
 - wiedza i jej stosowanie w praktyce,
 - kształcone umiejętności oraz aktywność i zaangażowanie w praktyce.
5. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów ma służyć:
 - monitorowaniu pracy ucznia,
 - rozpoznawaniu poziomu umiejętności i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości z wiedzy o społeczeństwie w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania oraz formułowaniu oceny.
6. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
 - posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,

- posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
- posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym specjalistycznej, specyficznych trudnościach w uczeniu się,
- objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów w szkole.

7. W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- prace pisemne:

- **sprawdziany (klasówki, testy)**, obejmują większą partię materiału określoną przez nauczyciela, najczęściej po ukończeniu działu programowego; sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,
- **zeszyt przedmiotowy,**
- **kartkówki** dotyczące materiału z 2 – 3 ostatnich tematów i nie muszą być zapowiadane,

- praca i aktywność na lekcji, nauczyciel stosuje również znaki „+” i „-” jako sposób oceny pracy ucznia: **zebranie trzech znaków „+” daje ocenę bardzo dobrą, zebranie trzech znaków „-” daje ocenę niedostateczną.**

- odpowiedzi ustne,

- prace domowe,

- wyniki pracy grupowej,

- prace długoterminowe:

- projekty,
- referaty,
- prezentacje multimedialne,
- plakaty,
- wywiady środowiskowe,

- aktywność pozalekcyjna:

- osiągnięcia w konkursach,
- udział w akcjach charytatywnych/ działaniach na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej
- inne.

8. Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych).
9. Każdą ocenę z pisemnych i ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia wpisuje się do dziennika papierowego i elektronicznego.
10. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych.
11. **Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace swoich dzieci:**
 - w czasie indywidualnych spotkań z nauczycielem przedmiotu,
 - na zebraniach ogólnych
 - w czasie dni otwartych.
12. Uczniowie i ich rodzice są na bieżąco informowani o postępach edukacyjnych, poprzez:
 - informację ustną,
 - wpisy do zeszytu przedmiotowego,
 - wpisy do dziennika papierowego i elektronicznego.
13. **Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną:**
 - **oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz z kartkówek nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy** wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do uzupełnienia braków.
 - **wszystkie oceny ze sprawdzianów uzasadniane są przez nauczyciela ustnie lub pisemnie w formie dołączonego komentarza, w którym są wskazane:**
 - **opanowane umiejętności,**
 - **częściowo opanowane umiejętności**
 - **nieopanowane umiejętności,**
 - **sposoby zniwelowania zaistniałych braków.**
13. W ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym obowiązuje następująca skala ocen i ich skróty:
 - **6– celujący /cel/**
 - **5– bardzo dobry /bdb/**
 - **4– dobry /db/**
 - **3– dostateczny /dst/**
 - **2– dopuszczający /dop/**

- **1– niedostateczny /ndst/**

14. W ocenach cząstkowych dopuszcza się stosowanie **znaku „+” i „–” przy ocenie.**

15. Dopuszcza się stosowanie skrótu w dzienniku: **np. – nieprzygotowany, nb. – nieobecny.**

16. **Brak uczniowskiego wyposażenia** (np. zeszytu, podręcznika, przyborów, itp.) **może wpłynąć na ocenę pracy ucznia** wyłącznie w sytuacjach uporczywie powtarzających się, zależnych od ucznia, a uniemożliwiających prowadzenie procesu nauczania i uczenia się.

17. Na ocenę osiągnięć ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd, status społeczny i wcześniejsze osiągnięcia ucznia.

18. **Obowiązują następujące zasady przeprowadzania prac pisemnych:**

- nauczyciel **ustala termin sprawdzianu z minimum tygodniowym wyprzedzeniem,**
- sprawdzian **poprzedza powtórzenie** i utrwalenie wiadomości,
- sprawdzian trwa **1 godzinę lekcyjną,** a kartkówka do 10 minut,
- uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania,
- nauczyciel ma **14 dni na sprawdzenie,** ocenę i recenzję sprawdzianu (dopuszcza się przesunięcie terminu zwrotu prac pisemnych w sytuacjach losowych – o czas nieobecności nauczyciela oraz okresów ferii i świąt,
- nauczyciel omawia i poprawia błędy uczniów na sprawdzianie wspólnie z uczniami na zajęciach edukacyjnych, a ocenę wpisuje do dziennika papierowego i elektronicznego,
- jeżeli **uczeń nie pisał sprawdzianu, musi wykazać się wiadomościami i umiejętnościami** zawartymi na sprawdzianie w formie ustalonej z nauczycielem,
- jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, powinien to zrobić w terminie ustalonym z nauczycielem **do 2 tygodni od powrotu do szkoły,**
- uczeń **może poprawić raz każdą ocenę z prac pisemnych:** ze sprawdzianów i kartkówek z trzech tematów,
- poprawa **powinna odbyć się w ciągu dwóch tygodni** od oddania i omówienia pracy w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem,

- ocena **otrzymana za poprawianą pracę pisemną wpisana jest jako kolejna do dziennika, do wystawienia oceny na semestr obie są równorzędne,**
- uczeń nie może poprawiać ocen z kartkówek z jednego tematu lekcji, odpowiedzi ustnych oraz z innych form oceniania ucznia,
- **prace pisemne przechowuje nauczyciel przedmiotu do końca zajęć edukacyjnych w danym roku szkolnym.**

19. Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

- **poniżej 30% możliwych do uzyskania punktów –niedostateczny**
- **30%-49% –dopuszczający**
- **50%-74% –dostateczny**
- **75%-89% –dobry**
- **90%- 99% –bardzo dobry**
- **100% i/lub zadanie dodatkowe–celujący.**

20. Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów mających obniżone kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

- **poniżej 19% możliwych do uzyskania punktów- niedostateczny**
- **20%-39%-dopuszczający**
- **40%-54%-dostateczny**
- **55%-70%-dobry**
- **71%- 89%- bardzo dobry**
- **90%-100%-celujący.**

21. **Uczeń ma prawo trzy razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez negatywnych skutków. Zgłoszenie musi odbyć się przed rozpoczęciem lekcji. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym i elektronicznym wpisując datę zaistnienia zdarzenia. Za każde takie zgłoszenie otrzymuje minus. Trzeci i każdy kolejny minus przybiera postać oceny niedostatecznej. Jeżeli uczeń nie zgłosi nieprzygotowania lub braku pracy domowej, zaś nauczyciel to sprawdzi – uczeń automatycznie otrzymuje ocenę niedostateczną.**

22. W procesie oceniania obowiązuje **zasada kumulowania wymagań**– ocenę wyższą może uzyskać uczeń, który spełnia wszystkie wymagania związane z ocenami niższymi:

- **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz posługuje się zdobytymi wiadomościami w sytuacjach nietypowych,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe,
- uzyskał tytuł laureata lub finalisty wojewódzkiego konkursu przedmiotowego,
- osiąga sukcesy w różnych konkursach przedmiotowych szkolnych i pozaszkolnych,
- **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
 - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie oraz sprawnie p osługuje się zdobytymi wiadomościami,
 - rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:
 - nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej przedmiotu,
 - poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;
- **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
 - opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej,
 - rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
- **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:
 - ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki (z wyjątkiem uczniów klas programowo najwyższych),
 - rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności;

- **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
 - nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu (nie dotyczy klas programowo najwyższych),
 - nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.
23. Należy dostosować wymagania edukacyjne oraz formy i metody pracy w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe w zależności od indywidualnych potrzeb, oraz zaleceń poradni zawartych w orzeczeniu lub opinii. Uczniowie ci mają prawo do:
- **wydłużonego czasu pracy,**
 - **obniżonego progu punktacji w pracach pisemnych,**
 - **mniejszej ilości zadań,**
 - **indywidualnej pomocy nauczyciela na zajęciach i w trakcie pisania pracy,**
 - **dostosowania warunków i form pracy podczas pisania prac pisemnych,**
 - **innych kryteriów oceny przy sprawdzaniu zadań otwartych.**
24. Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się na koniec I okresu, a roczne na koniec zajęć edukacyjnych w danej klasie.
25. Ocena wystawiana na koniec drugiego okresu jest oceną roczną, uwzględniającą osiągnięcia ucznia z obu okresów.
26. Ocena semestralna wynika z ocen bieżących, ale nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych.
27. Oceny klasyfikacyjne z przedmiotu ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w klasie na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem ocen bieżących.
28. W klasach integracyjnych oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, po zasięgnięciu opinii nauczyciela wspomagającego, współorganizującego kształcenie integracyjne.
29. Szkolne wyniki klasyfikacji (śródrocznej i rocznej) zatwierdza Rada Pedagogiczna.